

Łysak proti Polsku, rozsudek ze dne 7. 10. 2021 - Zajištění věci pro účely trestního řízení

Stěžovatel: Łysak

Žalovaný stát: Polsko

Číslo stížnosti: 1631/16

Datum: 07.10.2021

Článek Úmluvy: čl. 1 Protokolu č. 1

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: kontrola nakládání s majetkem, narušení spravedlivé rovnováhy mezi protichůdnými zájmy, neschopnost vnitrostátních soudů vyhodnotit relevantní okolnosti a dostatečně zvážit méně omezující opatření

Český právní řád: čl. 11 Listiny základních práv a svobod

Významnost: 2

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRAVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 3/2022 E. M. proti Norsku, rozsudek ze dne 20. 1. 2022

Autorský komentář:

Předkládané rozhodnutí rozvíjí dosavadní judikaturu Soudu k Článku 1, Protokolu č. 1 k Úmluvě (zejména v rámci působnosti jeho druhého odstavce) a je v něm v souladu s ní zdůrazněno, že k zajištění věci pro účely trestního řízení může dojít, jestliže je to v souladu se zákonnými předpoklady, ve veřejném zájmu společnosti a bez známek libovůle orgánů činných v trestním řízení, a je-li to přiměřené, tzn., že je třeba zajistit „spravedlivou rovnováhu“ mezi požadavky veřejného zájmu společnosti a požadavky na ochranu základních práv jednotlivce.

Významným se toto rozhodnutí jeví v tom, že Soud zde své závěry o prodlení při rozhodování o zajištěných věcech vyjádřil k trestnímu řízení, které plně neskončilo, a shledal, že bylo třeba diferencovat odlišnost stavu řízení k části věci, ke kterým řízení již skončilo a k těm, ohledně nichž se dále vedlo.

Podnětnými jsou názory Soudu k tomu, že v případě majetkových práv je třeba vždy jednat v co

nejkratší době, a to i když je zřejmé, že zajištěné věci sloužily ke spáchání trestné činnosti. Podle Soudu je však pro časové vymezení, po které dojde k zajištění věci pro účely trestního řízení, rozhodné, aby se i v průběhu řízení, kdy je věc již zajištěna, orgány činné v trestním řízení nutností jejího dalšího zajištění stále zabývaly, a to v návaznosti na stav probíhajícího řízení, a dbaly na to, aby případně došlo i k rozhodnutí o propadnutí věci.

Z uvedených důvodů se toto rozhodnutí jeví důležitým i pro české trestní řízení, kde jsou sice vytknuté vady a zdůrazněné zásady dostatečně právně podchyceny v ustanoveních § 79a nebo 79b a násl. tr. ř., nicméně v praxi nejsou vždy orgány činnými v trestním řízení ve všech případech respektovány (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2021, sp. zn. 8 Tdo 766/2021, Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2015, sp. zn. II. ÚS 3662/14 nebo ze dne 13. 3. 2018, sp. zn. II. ÚS 1367/17, a rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 17. 3. 2022, FU QUAN, s. r. o. proti České republice, č. 24827/14).

Za pozornost stojí i důsledky komentovaného rozhodnutí v rámci civilního práva, a to konkrétně v oblasti odpovědnosti státu za újmu způsobenou při výkonu veřejné moci. Z judikatury Nejvyššího soudu plyne, že stát za ni může odpovídat v případě, kdy je rozhodnutí o zajištění věci zrušeno pro nezákonnost, přičemž za takové zrušení nelze pokládat skutečnost, že trestní řízení nedospělo k odsuzujícímu rozsudku. Vedle toho lze však uvažovat o odpovědnosti státu za újmu způsobenou tím, že samotné zajištění, byť původně zákonné, trvalo nepřiměřeně dlouho, tj. v průběhu zajištění převážil zájem na ochraně vlastnictví osoby, jejíž věc byla zajištěna, nad zájmem státu na omezení jejího vlastnického práva zajištěním věci. Soudy rozhodující v trestním řízení by si daných okolností měly být vědomy a pravidelně zkoumat, zda je z hlediska potřeb trestního řízení zajištění věci stále nezbytné a zda již nedošlo k nepřiměřenému omezení vlastnického práva, jak je shora uvedeno (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 6. 2015, sp. zn. 30 Cdo 3310/2013, uveřejněný pod číslem 8/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

(JUDr. Milada Šámalová a JUDr. Pavel Simon)

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatel provozoval velkoobchod s oděvy prodávající značkové oblečení. Dne 21. 2. 2013 policie provedla prohlídku jeho provozoven a zajistila 582 ks jeho zboží v rámci vyšetřování trestné činnosti proti neznámému pachateli pro podezření z obchodování s padělkami. Orgány činné v trestním řízení u oděvních značek B., G. a T. H., prokázaly, že oděvy prodávané stěžovatelem jsou padělkami. Dne 24. 4. 2013 bylo na základě příkazu okresního státního zástupce ze dne 22. 4. 2013 zajištěno další zboží (značky B., G. a T. H.). Dne 13. 5. 2013 policie vydala rozhodnutí, kterým zařadila vyjmenované věci do důkazního materiálu v trestním řízení vedeném pro podezření z padělání oblečení.

Dne 28. 5. 2013 podal stěžovatel proti tomuto rozhodnutí mimořádnou stížnost s odůvodněním, že podezření je neopodstatněné. Ve stejný den podal stěžovatel také formální stížnost na okresního státního zástupce. Stížnost byla dne 12. 6. 2013 zamítnuta krajským státním zástupcem v Sosnowci (Prokurator Okręgowy) jako neopodstatněná. Ve dnech 3. 6. a 18. 7. 2013 vnitrostátní orgány nařídily vypracování znaleckého posudku, aby zjistily, zda je zboží zabavené stěžovateli opatřeno pravými nebo padělanými ochrannými známkami. Podle vyjádření vlády dospěl znalec k závěru, že ochranné známky všech tří oděvních značek, které byly vytištěny na zajištěných oděvech, jsou totožné s pravými ochrannými známkami. Znalec měl nicméně podezření, že by oděvy mohly být padělkami, a proto doporučil, aby je dále prozkoumali zástupci těchto značek nebo specializovaný odborník. Dne 28. 8. 2013 Okresní soud v Sosnowci (Sąd Rejonowy) zamítl stěžovatelovo mezitímní odvolání jako nedůvodné. Soud vycházel zejména z posudku znalce, který dospěl k závěru, že ochranné známky na předmětných oděvech mohou být falešné. V červenci 2013 zástupci tří dotčených oděvních značek prozkoumali fotografie zabavených oděvů a shledali, že jde o padělkami.

Následně vyšetřující orgány odhalily, že dodavatelé, od kterých stěžovatel čerpal ochranné známky, nebyli autorizovanými distributory značek T. H. a B.

Dne 30. 12. 2013 okresní státní zástupce zastavil vyšetřování, neboť nebylo možné bez důvodných pochybností uzavřít, že stěžovatel jednal s úmyslem spáchat trestný čin, nýbrž pouze to, že jednal nedbalostně. Do úvahy přicházela odpovědnost podle norem občanského práva. Dne 23. 5. 2014 Okresní soud v Sosnowci toto rozhodnutí zrušil a vrátil případ k dalšímu šetření. Dne 2. 7. 2014 okresní státní zástupce povolil další prohlídku provozovny stěžovatele a zajištění jeho obchodních záznamů. Ve dnech 3. a 7. 7. 2014 byly zajištěné věci klasifikovány jako důkazní prostředky. Dne 9. 7. 2014 podal stěžovatel proti rozhodnutí státního zástupce mezitímní odvolání a požádal o vrácení věcí. Okresní soud v Sosnowci 10. 9. 2014 toto odvolání zamítl s tím, že záznamy byly nezbytné pro účely vyšetřování. Dne 25. 11. 2014 bylo vyšetřování pozastaveno, protože vnitrostátní orgány čekaly na důkazy, které zajišťovaly ze zahraničí. Stěžovatel ve dnech 1. 12. 2014 a 18. 5. 2015 požádal státního zástupce, aby mu vrátil věcné důkazy, které byly předmětem rozhodnutí ze dne 13. 5. 2013, s odůvodněním, že zboží již není pro účely vyšetřování potřeba. Dne 16. 12. 2014, resp. 8. 6. 2015 okresní státní zástupce stěžovateli sdělil, že jeho žádostem nelze vyhovět, protože vyšetřování bylo pozastaveno a čeká se na výsledky vyšetřování prováděného v rámci mezinárodní spolupráce. K blíže neurčenému datu byl vypracován nový znalecký posudek. Dospěl k závěru, že předmětné oblečení bylo padělané. K blíže neurčenému datu v roce 2016 byla také projednána věc týkající se oděvů značky T. H. a byla zastavena.

Dne 26. 2. 2018 Okresní soud v Sosnowci zprostil stěžovatele obžaloby pro přečin distribuce padělků oblečení značky T. H. Dne 7. 9. 2018 Odvolací soud v Katovicích (Sąd Apelacyjny) toto rozhodnutí potvrdil. V červnu 2017 italské orgány informovaly polského státního zástupce, že nemohou najít osobu hledanou pro účely probíhajícího trestního vyšetřování. V říjnu 2017 byl ve věci vyslechnut francouzský státní příslušník. Zdá se, že vyšetřování týkající se oděvů B. a G. stále probíhá, přičemž stěžovatel, který nebyl obviněn, má nadále status svědka.

Dne 15. 10. 2013 stěžovatel zažaloval Okresní soud v Sosnowci a požadoval 24 000 polských zlotých (přibližně 6 000 EUR) jako odškodné z důvodu vleklého zajištění jeho majetku. Dne 17. 4. 2014 Okresní soud v Sosnowci tuto žalobu zamítl. Dne 18. 3. 2015 Krajský soud v Katovicích zamítl odvolání stěžovatele.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

I. TVRZENÉ PORUŠENÍ ČLÁNKU 1 PROTOKOLU Č. 1 K ÚMLUVĚ

54. Stěžovatel pro neodůvodněné a zbytečně zdlouhavé zajištění jeho majetku podal stížnost podle čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě proti neodůvodněnému a zbytečně zdlouhavému zajištění jeho majetku. Předmětné ustanovení zní takto:

Článek 1 Protokolu č. 1

“Každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon a obecné zásady mezinárodního práva.

Předchozí ustanovení nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku v souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.“

A. Přijatelnost

55. Vláda vznesla předběžnou námitku, kterou tvrdila, že stížnost je nepřijatelná pro nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků.

56. Podle jejího názoru byla stížnost předčasná, protože trestní řízení týkající se stěžovatele stále probíhalo.

57. Vláda uvedla, že i kdyby bylo trestní řízení nakonec zastaveno, zajištění majetku by mohlo být zachováno pro účely jakéhokoli potenciálního trestního řízení podle druhé části § 305 zákona o průmyslovém vlastnictví, konkrétně pro trestný čin označování zboží určeného k obchodování padělanými ochrannými známkami. Další možností bylo, aby úřady rozhodly o propadnutí věcí. Pokud by byla trestní věc v přípravném řízení zastavena, musel by o zajištěných věcech rozhodnout státní zástupce a stěžovatel by měl právo se proti takovému rozhodnutí odvolat.

58. Vláda rovněž poukázala na další možný postup, resp. to, že dotčené společnosti mohly žalovat stěžovatele podle občanského práva podle § 296 odst. 1 zákona o průmyslovém vlastnictví. Zajišťovací opatření tedy mohlo zůstat v platnosti. V konečném důsledku by stěžovatel mohl napadnout jakékoli soudní rozhodnutí vydané v průběhu takového řízení.

59. Vláda argumentovala tím, že stěžovatel místo podání formální stížnosti na okresního státního zástupce měl raději odstoupit od smlouvy se svými dodavateli na základě jejich občanskoprávní odpovědnosti a implicitní záruky za vady, případně je měl zažalovat podle obecných ustanovení o občanskoprávní odpovědnosti za škodu (§ 417 polského občanského zákoníku).

60. Stěžovatel nevznesl žádné připomínky k výše uvedené předběžné námitce vlády.

61. Soud znovu opakuje, že stěžovatel by měl mít k dispozici běžné opravné prostředky, které jsou dostupné a dostatečné k nápravě tvrzených pochybení. Existence předmětných opravných prostředků musí být dostatečně jistá nejen teoreticky, ale i prakticky, v opačném případě nebudou mít potřebnou dostupnost a účinnost. Neexistuje však žádná povinnost uchýlit se k opravným prostředkům, které jsou nedostatečné nebo neúčinné (viz rozhodnutí velkého senátu ze dne 1. 3. 2010, Demopoulos a ostatní proti Turecku, č. 46113/99, bod 70).

62. Pokud jde o tento případ, Soud poznamenává, že stěžovatel tvrdil, že ve dnech 21. 2. a 24. 4. 2013 vnitrostátní orgány zabavily 582 položek jeho zboží a klasifikovaly je jako důkazy v trestním řízení vedeném pro podezření z obchodování s padělanými oděvy. Opatření bylo povoleno státním zástupcem podle § 217 odst. 1 polského trestního řádu. Následné řízení, které se původně týkalo tří obchodních značek, bylo nakonec rozděleno do dvou samostatných řízení. Pokud jde o obchodování s padělanými oděvy značek B. a G., stěžovatel měl v řízení postavení svědka. Pokud jde o obchodování s padělanými oděvy ve věci T. H., stěžovatel byl obviněn, a poté zproštěn viny. Ať je to jakkoli, ve světle informací, které má Soud k dispozici, žádná ze zabavených věcí nebyla stěžovateli vrácena.

63. Soud navíc poznamenává, že stěžovatel podal odvolání proti rozhodnutí o zařazení zajištěného zboží mezi důkazy. Rovněž podal formální stížnost týkající se postupu státního zástupce v souvislosti s domovní prohlídkou a zajištěním věcí. Tyto opravné prostředky byly bezpředmětné. Vnitrostátní orgány shledaly, že prohlídka i zajištění byly zákonné a nevyznačovaly se žádnými procesními nedostatky. Rozhodnutí klasifikovat zajištěné věci jako důkazy bylo s ohledem na závěry znalce považováno za oprávněné.

64. V pozdější fázi řízení stěžovatel dvakrát požádal státního zástupce o vrácení zabaveného zboží. Dne 16. 12. 2014, resp. 8. 6. 2015, okresní státní zástupce odmítl těmto žádostem vyhovět.

65. Pokud jde o předběžnou námitku vlády, že stížnost je předčasná, Soud poznamenává, že stížnost stěžovatele podle článku 1 Protokolu č. 1 se týká právě skutečnosti, že nebylo přijato žádné rozhodnutí o osudu jeho zboží, které bylo v roce 2013 zajištěno a zařazeno mezi důkazy ve věci, která do dnešního dne není zcela skončena. Soud proto shledal, že různé scénáře, které vláda

předložila ohledně toho, jak by se mohl daný případ vyvíjet (viz body 57 a 58 výše), jsou pro otázku přijatelnosti irelevantní. Stejně tak možnost stěžovatele domáhat se nápravy na svých dodavatelích v režimu implicitní záruky za vady nepředstavuje adekvátní nápravu, protože jeho stížnost u Soudu směřuje proti vnitrostátním orgánům.

66. V důsledku toho Soud zamítá předběžnou námitku vlády.

67. Soud konstatuje, že stížnost není zjevně neopodstatněná ve smyslu čl. 35 odst. 3 písm. a) Úmluvy. Dále poznamenává, že není nepřijatelná z žádných jiných důvodů. Musí být proto prohlášena za přijatelnou.

B. Rozhodnutí ve věci samé

1. Vyjádření stran

68. Stěžovatel tvrdil, že zajištění jeho zboží pro účely trestního řízení bylo neoprávněné a že opatření trvalo zbytečně dlouho v rozporu s článkem 1 Protokolu č. 1. Zajištění pro něj mělo dalekosáhlé negativní důsledky, protože musel ukončit svou hlavní komerční činnost prodeje značkového oblečení.

69. Vláda uznala, že došlo k zásahu do vlastnických práv stěžovatele, ale měla za to, že byl v souladu se zákonem a sledoval legitimní cíl zajistit důkazy nezbytné pro účely probíhajícího trestního řízení.

70. Za tímto účelem předložila s odkazem na znalecké posudky, na informace zástupců tří dotčených značek oblečení a na rozhodnutí státního zástupce ze dne 30. 12. 2013 vyjádření, že existovalo silné podezření, že zajištěné věci jsou padělky. Z toho vyplynulo, že i v případě neexistence nezbytného úmyslu ke spáchání trestného činu, kdy stěžovatel v konečném důsledku nebyl trestně odpovědný, lze předmětné zajištění považovat za oprávněné s ohledem na možnost, že stěžovatel mohl být žalován podle zákona o průmyslovém vlastnictví pro porušení práv z ochranné známky ze strany dotčených oděvních značek.

71. Vláda rovněž zdůraznila, že stěžovatel byl profesionálním podnikatelem, a jako takový si měl být vědom ekonomických rizik, která s sebou nese obchodování s padělaným zbožím. Za tímto účelem měl stěžovatel postupovat při výběru svých dodavatelů pečlivěji.

72. Vláda dále tvrdila, že ztráty, které stěžovatel utrpěl v důsledku zajištění, byly úměrné hodnotě jeho transakcí. O podnikání stěžovatele poskytli následující informace. Obchodní marže stěžovatele se pohybovala kolem 200 % z kupní ceny zboží od dodavatele. Toto zboží prodával za zhruba polovinu tržní hodnoty originálních produktů. Stěžovatel si například koupil košile s ochrannou známkou B. za 110 polských zlotých („PLN“ - přibližně 27 EUR) za kus. Každou košili by prodal za 329 PLN (82 EUR). Tržní hodnota pravé košile byla 775 PLN (193 EUR).

73. Vláda dospěla k závěru, že napadené opatření nepřiměřeně nezasáhlo do práv stěžovatele a nezpůsobilo mu nadměrnou individuální zátěž. Podle veřejných záznamů společnost stěžovatele stále fungovala. Navíc podle stávajícího právního rámce mohl stěžovatel požadovat náhradu od svých dodavatelů.

74. Konečně poukázala na to, že rozhodnutí vydaná ohledně majetku stěžovatele nebyla svévolná ani se nevyznačovala zjevnou chybou v úsudku.

2. Hodnocení soudu

(a) Obecné principy

75. Článek 1 Protokolu č. 1, který zaručuje právo na ochranu majetku, obsahuje tři odlišná pravidla: „první pravidlo uvedené v první větě prvního odstavce má obecnou povahu a vyjadřuje zásadu poklidného užívání majetku; druhé pravidlo, obsažené ve druhé větě prvního odstavce, se týká zbavení majetku a podmiňuje jej určitými podmínkami; třetí pravidlo uvedené ve druhém odstavci uznává, že smluvní státy jsou mimo jiné oprávněny kontrolovat užívání majetku v souladu s veřejným zájmem. Tato tři pravidla však nejsou „odlišná“ a spolu nesouvisející. Druhé a třetí pravidlo se týká konkrétních případů zásahu do práva na pokojné užívání majetku, a proto by měla být obě vykládána ve světle obecné zásady vyjádřené v prvním pravidle [viz rozsudek velkého senátu ze dne 30. 8. 2007, J. A. Pye (Oxford) Ltd a J. A. Pye (Oxford) Land Ltd proti Spojenému království, č. 44302/02, bod 52; rozsudek velkého senátu ze dne 11. 1. 2007, Anheuser-Busch Inc. proti Portugalsku, č. 73049/01, bod 62; též rozsudek ze dne 24. 10. 1986, AGOSI proti Spojenému království, č. 9118/80, bod 48, a rozsudek ze dne 21. 10. 2014, Hábenczius proti Maďarsku, č. 44473/06, bod 27].

76. Zajištění majetku za účelem soudního řízení se obvykle týká kontroly užívání majetku, která spadá do působnosti druhého odstavce článku 1 Protokolu č. 1 (viz mimo jiné rozsudek ze dne 22. 2. 1994, Raimondo proti Itálii, č. 12954/87, bod 27; rozsudek ze dne 4. 3. 2010, Patrikova proti Bulharsku, č. 71835/01, bod 81; rozsudek ze dne 5. 11. 2013, JGK Statyba Ltd a Guselnikovas proti Litvě, č. 3330/12, bod 117; rozsudek ve věci Hábenczius, cit. výše, bod 28; rozsudek ze dne 17. 5. 2016, Džinić proti Chorvatsku, č. 38359/13, bod 62; rozsudek ze dne 10. 10. 2017, Lachikhina proti Rusku, č. 38783/07, bod 58; a rozsudek ze dne 7. 11. 2006, Adamczyk proti Polsku, č. 28551/04, a contrario viz rozsudek ze dne 24. 7. 2012, Waldemar Nowakowski proti Polsku, č. 55167/11, bod 46).

77. Aby byl zásah slučitelný s článkem 1 Protokolu č. 1, musí být v souladu se zákonem, ve veřejném zájmu a přiměřený, to znamená, že musí být zajištěna „spravedlivá rovnováha“ mezi požadavky veřejného zájmu společnosti a požadavky na ochranu základních práv jednotlivce [viz mezi mnoha jinými rozsudek velkého senátu ze dne 5. 1. 2000, Beyeler proti Itálii, č. 33202/96, bod 107, a rozsudek velkého senátu J. A. Pye (Oxford) Ltd a J. A. Pye (Oxford) Land Ltd, citovaný výše, bod 75]. Požadované spravedlivé rovnováhy nebude dosaženo, pokud dotčená osoba nese individuální a nadměrné břemeno (viz rozsudek ze dne 23. 9. 1982, Sporrong a Lönnroth proti Švédsku, body 69 až 74, a rozsudek ve věci Hábenczius, cit. výše, bod 29).

78. Uplatnění prozatímních opatření v rámci soudního řízení, jejichž cílem je předvídat možnou konfiskaci majetku, již bylo považováno za „veřejný zájem společnosti“ (viz rozsudek ze dne 22. 1. 2009, Boržonov proti Rusku, č. 18274/04, bod 58, a odkazy v něm uvedené; a rozsudek ze dne 23. 1. 2014, East West Alliance Limited proti Ukrajině, č. 19336/04, bod 187, a rozsudek ve věci Džinić, cit. výše, bod 65).

(b) Aplikace zmíněných principů na projednávanou věc

79. Mezi stranami není sporu o tom, že předmětné opatření představovalo zásah do stěžovatelova práva na pokojné užívání majetku. Zabavení 582 položek stěžovatelova zboží představovalo dočasné, byť zdlouhavé omezení užívání jeho majetku a nevedlo k převodu vlastnictví. Soud se tedy řídí obecným principem uvedeným výše a předmětný zásah kvalifikuje jako kontrolu užívání majetku ve smyslu čl. 1 odst. 2 Protokolu č. 1.

80. Předmětné věci byly zajištěny podle § 217 odst. 1 polského trestního řádu a zařazeny do důkazního materiálu v trestním řízení vedeném pro podezření z obchodování s padělkami oděvů. Soud tak konstatuje, že zásah byl předpokládán zákonem a byl ve veřejném zájmu společnosti.

81. I když k němu došlo „za podmínek stanovených zákonem“ - což znamená neexistenci svévole - a ve veřejném zájmu, jak je uvedeno výše (viz bod 77 výše), tak zásah do práva na pokojné užívání vlastnictví musí vždy nalézt „spravedlivou rovnováhu“ mezi požadavky veřejného zájmu společnosti a

požadavky na ochranu základních práv jednotlivce. Zejména musí existovat přiměřený vztah proporcionality mezi použitými prostředky a cílem, jehož má být dosaženo (viz rozsudek velkého senátu ze dne 28. 7. 1999, Immobiliare Saffi proti Itálii, č. 22774/93, bod 49; a rozsudek ve věci JGK Statyba Ltd a Guselnikovas, cit. výše, bod 127).

82. Soud úvodem poznamenává, že zajištění majetku je ze své povahy tvrdým a omezujícím opatřením pro jeho vlastníka. Může zasáhnout do práv vlastníka do té míry, že může být ohrožena jeho hlavní podnikatelská činnost nebo dokonce jeho životní podmínky (viz rozsudek ve věci JGK Statyba Ltd a Guselnikovas, cit. výše, bod 129 s dalšími odkazy).

83. V projednávané věci tvrzené porušení vlastnických práv stěžovatele vyplývá jednak ze samotného uložení opatření, jednak ze skutečnosti, že opatření zůstalo v platnosti déle než šest let, zatímco předmětné trestní řízení stále probíhá.

84. Soud akceptuje odůvodnění původních rozhodnutí o zajištění zboží stěžovatele a to, že se stalo součástí důkazního materiálu v trestním řízení týkajícím se obchodování s padělanými oděvy. Podezření, že dotyčné oblečení je padělané, bylo skutečně velmi silné s ohledem na prohlášení zástupců dotčených oděvních značek a znalecký posudek.

85. Pokud jde o dobu trvání opatření, Soud uznává, že řádný výkon spravedlnosti nějakou dobu trvá (viz mutatis mutandis rozsudek ve věci JGK Statyba Ltd a Guselnikovas, cit. výše, body 131, 132). Je-li však ve hře otázka veřejného zájmu, zejména pokud se věc dotýká základních lidských práv, jako jsou majetková práva, musí orgány veřejné moci jednat v co nejkratším čase (tamtéž, bod 133).

86. V tomto případě trestní vyšetřování poměrně rychle vedlo státního zástupce k závěru, že zboží tří dotčených oděvních značek, které stěžovatel nabídl k prodeji, bylo skutečně padělané. Od roku 2014 tak bylo jediným cílem vyšetřování (pokud jde o značky B. a G.) zjištění druhého obligatorního znaku předmětného trestného činu, a to úmyslu stěžovatele. Za tímto účelem úřady zabavily obchodní záznamy stěžovatele. Navázaly také mezinárodní spolupráci s cílem najít stěžovateli údajné spolupracovníky působící v zemích, kde byly oděvy vyrobeny. Vyšetřování bylo nějakou dobu, nebo možná stále je, oficiálně pozastaveno a čekalo se na výsledky této mezinárodní spolupráce.

87. Soud rovněž poznamenává, že pokud jde o třetí dotčenou značku, T. H., tak bylo řízení zastaveno a stěžovatel byl zproštěn viny.

88. Zdálo by se tedy, že předmětné oblečení již nějakou dobu nemohlo být legitimně vnímáno jako nezbytný důkaz, což bylo formálním odůvodněním jeho zajištění. Soud navíc poznamenává, že s ohledem na materiály, které má k dispozici, vnitrostátní orgány nezhájily žádné další související trestní vyšetřování ani občanskoprávní řízení za údajné porušení práv z ochranné známky. Rovněž se zdá, že tomuto způsobu řešení by bránila překážka promlčení.

89. Soud dále poznamenává, že v případě neexistence rozhodnutí o propadnutí věci zůstávají dotčené oděvy nadále majetkem stěžovatele. Pokud by bylo jejich zajištění zrušeno, mohl by stěžovatel učinit informované rozhodnutí o tom, jak dotyčné zboží použít nebo zlikvidovat.

90. Konečně se Soud domnívá, že stěžovatelova situace nebyla dostatečně zmírněna existencí zadostiučinění v rámci civilního práva v podobě implicitní záruky za vady, jak se dovolává vláda. Vzhledem k tomu, že neexistují žádné příklady relevantní domácí praxe, není Soud přesvědčen o tom, že by výše uvedený právní rámec umožnil stěžovateli žádat a získat náhradu od svých dodavatelů (naproti tomu viz rozsudek ze dne 28. 4. 2016, Sulejmani proti Bývalé jugoslávské republice Makedonie, č. 74681/11, bod 41).

91. Shora uvedené úvahy jsou dostatečné k tomu, aby Soud mohl dospět k závěru, že vnitrostátní

soudy nezhodnotily všechny relevantní okolnosti stěžovatelova případu a dostatečně nezvážíly možnost přijmout méně omezující opatření ohledně stěžovatelova majetku. V důsledku toho zajištění stěžovatelova majetku po dobu delší než šest let představovalo pro stěžovatele individuální a nadměrné břemeno, které narušilo „spravedlivou rovnováhu“, které by mělo být dosaženo mezi ochranou práva na pokojné užívání majetku a požadavky veřejného zájmu (viz mutatis mutandis rozsudek ve věci Džinić a rozsudek ve věci Lachikhina, oba cit. výše).

92. Došlo tedy k porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

(...)

VÝROK

Z těchto důvodů Soud jednomyslně

1. Prohlašuje stížnost za přijatelnou;
2. Rozhoduje, že došlo k porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě;
3. Rozhoduje, že otázka aplikace článku 41 Úmluvy není připravena k rozhodnutí, a proto,
 - a) si vyhrazuje uvedenou otázku;
 - b) vyzývá vládu a stěžovatele, aby do tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci, předložili v souladu s článkem 44 odst. 2 Úmluvy svá písemná vyjádření k výši náhrady škody, která má být stěžovateli přiznána, a zejména informovali Soud o jakékoli dohodě, které mohou v této otázce dosáhnout;
4. Vyhrazuje si další postup v řízení a deleguje na předsedu Komory pravomoc jej v případě potřeby upravit.

(Zpracoval Mgr. Josef Zelinka)